Súd:	Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka:	B2-10C/32/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1118220357
Dátum vydania rozhodnutia:	05. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Oľga Nižňanská
ECLI:	ECLI:SK:MSBA4:2023:1118220357.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Oľgou Nižňanskou, v právnej veci žalobcu : A. B., nar. XX.X.XXXX, C. XX, D., občan SR, zastúpený : JUDr. Peter Schmidl, AK Záhorácka 11/A, Malacky proti žalovanej : Slovenská republika, v zastúpení Generálnou prokuratúrou SR, Štúrova 2 Bratislava, o náhradu škody 2.028,43 € a náhradu nemajetkovej ujmy 200.000 €, takto

r o z h o d o l :

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi titulom náhrady škody 2.028,43 € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi titulom nemajetkovej ujmy 9.600 € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovanej sa voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenou súdu 28.5.2019 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie 2.028,43 €, titulom náhrady škody a na zaplatenie 200.000 € titulom nemajetkovej ujmy.

2. Žalobu zdôvodnil tým, že nezákonným rozhodnutím ORPZ Bratislava II, Odbor kriminálnej polície, oddelenie všeobecnej kriminality zo dňa 1.2.2013 pod ČVS : ORP-1182/1 - OVK-B2-2011 bolo voči nemu vznesené obvinenie pre nedbanlivostný prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1,3 písm. b) Trestného zákona. Sťažnosť proti tomuto uzneseniu prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava II pod sp.zn. 1 Pv 609/2011 zamietla .

3. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 7.6.2018 pod sp.zn. 1T/78/2014 bol žalobca spod obžaloby oslobodený a to z dôvodu, že skutok, pre ktorý bol trestne stíhaný, nie je trestným činom. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 11.6.2018.

4. Uznesenie o vznesení obvinenia , ktoré odobrila svojim rozhodnutím Okresná prokuratúra je rozhodnutie, ktoré je nezákonné. Výrok oslobodzujúceho rozsudku deklaroval, že skutok, pre ktorý bolo žalobcovi vznesené obvinenie, nie je trestným činom a nemohol byť trestným činom ani v čase vznesenia obvinenia. Nezákonné rozhodnutie teda predstavujú uznesenie o vznesení obvinenia a uznesenie prokurátora o zamietnutí sťažnosti žalobcu voči uzneseniu o vznesení obvinenia.

5. V príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia bola žalobcovi spôsobená škoda v dôsledku vynaložených trov na obhajobu , a to trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 1.050,17 €, z toho 442,50 € tvorí odmena advokáta E. F. G. a 607,67 € tvorí odmena advokáta E. H. G. a 978,26 € tvorí odmena znalca I. E. J. za vypracovaný znalecký posudok. Žalobca si

tiež uplatňuje aj nemajetkovú ujmu vo výške 200.000 € za negatívne dôsledky tohoto stíhania, ktoré mu boli spôsobené v súkromnom i pracovnom živote. Žalobca bol obvinený ako vodič prostriedku hromadnej dopravy, ktorý sa mal dopustiť nedbanlivostného trestného činu všeobecného ohrozenia a mal svojim konaním spôsobiť cestujúcim mnohopočetné zranenia. Žalobca v postavení obvineného bol vopred odsudzovaný svojim okolím a i pri úkonoch v trestnom konaní. Dopravná nehoda bola masívne prezentovaná v masovokomunikačných prostriedkoch, následkom čoho sa žalobcovi dostávalo mnoho negatívnych reakcií, ktorým musel čeliť a sa voči nim brániť. Uvedené sa negatívne odrazilo na jeho zdravotnom stave. Traumatická bola pre neho aj neprimeraná dĺžka trestného konania, počas ktorej bol vystavený neistote a strachu z trestu. Žalovaná žalobcovi v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, nevyhovela.

6. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila písomným podaním doručeným súdu 13.5.2019. Uviedla, že hoci je zodpovednosť štátu objektívna, pre úspešné uplatňovanie nároku na náhradu škody je potrebné, aby boli kumulatívne splnené nasledovné predpoklady : existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody/nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť. Podľa názoru žalovanej nie je preukázaná existencia nezákonného rozhodnutia a ani zvyšných dvoch podmienok, žaloba je preto v celom rozsahu nedôvodná. Žalovaná z opatrnosti vznáša aj námietku premlčania.

7. K uzneseniu o vznesení obvinenia žalovaná uvádza, že nie je možné tvrdiť, že ak bol obvinený/ obžalovaný oslobodený spod obžaloby, je uznesenie o vznesení obvinenia automaticky nezákonné. Žalobca ako vodič MHD sa stal účastníkom dopravnej nehody, pri ktorej sa zranilo 10 cestujúcich. Po začatí trestného stíhania a ešte pred vznesením obvinenia znalec z odboru cestná doprava I. E. F. v znaleckom posudku určil, že prvotnou príčinou dopravnej nehody bola z technického hľadiska nesprávna technika jazdy vodiča MHD (žalobcu), ktorý po strete s vodičom osobného motorového vozidla strhol riadenie, naplno brzdil a následne narazil do stĺpa trolejového vedenia. Náraz osobného motorového vozidla do autobusu MHD nebol takej intenzity, aby autobus MHD vychýlil z dráhy až do takej miery, aby narazil do stĺpa. Postup podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku bol preto jednoznačne odôvodnený a zákonný. V prípravnom konaní bol produkovaný tento dôkaz, preto prokurátor nemohol konať inak, než podať na obvineného obžalobu. Znalecký posudok I. E. J. predložený žalobcom v konaní pred súdom, bol teda vypracovaný až po podaní obžaloby s tým, že napokon došlo k oslobodeniu žalobcu spod obžaloby. Z vypracovaného zjednodušeného rozsudku nie je zistiteľné, ako sa zmenila dôkazná situácia, ktorá viedla k jeho oslobodeniu – súd aj prokurátor sa zrejme priklonili k tomuto znaleckému posudku.

8. Ústavný súd SR vo svojom Náleze pod sp.zn. II. ÚS 163/2013 zo dňa 13.11.2013 konštatoval, že vydanie uznesenia o vznesení obvinenia nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Podľa uznesenia NS SR pod sp.zn. 1Cdo 64/2008 zo dňa 30.9.2009 uznesenie o vznesení obvinenia neobsahuje konečný záver o spáchaní trestného činu a vine obvineného. Toto rozhodnutie je vydané na základe dôvodného podozrenia, že obvinený spáchal trestný čin (ak na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin bol spáchaný určitou osobou). Ak dôjde k oslobodeniu spod obžaloby, nemusí to vždy znamenať, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané nesprávne (v rozpore s ustanoveniami Trestného poriadku).

9. To, že súd po vykonanom dokazovaní dospel k inému právnemu záveru než prokurátor v podanej obžalobe neznamená, že uznesenie o vznesení obvinenia je nezákonným rozhodnutím. Opačný výklad by poprel legitímny záujem štátu na vedení trestného stíhania, ak sú splnené podmienky určené v § 206 ods. 1 Trestného poriadku.

10. Žalovaná nemá preukázaný ani vznik škody v sume 2.028,43 €. K vyúčtovaniu odmeny a jednotlivým úkonom poskytnutým v rámci obhajoby žalobcu v trestnom konaní navrhuje žalovaná pripojiť trestný spis pod sp.zn. 1T 78/2014. Preukázaná nie je ani nemajetková ujma a ani jej výška. K výške nemajetkovej ujmy žalovaná poukazuje na § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v spojení s § 13 zákona č. 274/2017 Z.z. Výška nemajetkovej ujmy je týmito právnymi predpismi limitovaná na 50 násobok minimálnej mzdy, čo je v danom prípade 24.000 €. Trestné stíhanie žalobcu netrvalo 7 rokov, ako žalobca uvádza, pretože dňa 28.7.2011 kedy sa stala dopravná nehoda, bolo začaté trestné stíhanie len vo veci, nie voči nemu

ako konkrétnej osobe. Za to, že bola dopravná nehoda široko medializovaná a niektoré osoby z okolia žalobcu nerešpektovali prezumpciu neviny, nenesie žalovaná žiadnu zodpovednosť.

11. Žalobca v Replike doručenej súdu 31.7.2019 namietol, že zo žaloby je zrejmý aj nesprávny úradný postup orgánov prípravného konania, ktoré konanie žalobcu nesprávne posúdili keď mu vzniesli obvinenie a aj keď na neho neskôr podali obžalobu. Predmetom trestného konania bol skutok, z logického posúdenia ktorého nemohlo prísť k záveru, že by zaň mal byť zodpovedný žalobca, na čo tento v celom prípravnom konaní aj poukazoval. Až v konaní pred súdom bol posúdený zodpovedne, čoho následkom bolo oslobodenie spod obžaloby.

12. Žalovanou vznesenú námietku premlčania považuje žalobca za nedôvodnú. Žalobca sa mohol najskôr dozvedieť o škode až momentom právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku.

13. Žalovaná sa k Replike žalobcu vyjadrila v podaní doručenom súdu 11.10.2019. Uviedla, že žalobca vo svojom vyjadrení neuviedol žiadne nové skutočnosti, ku ktorým by bolo potrebné zaujať stanovisko. Opätovne upriamila pozornosť na rozhodnutie II. ÚS 163/2013 zo dňa 13.11.2013, ktoré sa už premietlo do viacerých rozhodnutí súdov

14. Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise , výsluchom oboch sporových strán ako aj predvolaných svedkov K. L., J. L., A. M. a A. N., obsahom pripojeného trestného spisu pod sp. zn. 1T/78/2014 , pričom dospel k záveru, že žaloba je čo do merita veci dôvodná.

15. Na základe Uznesenia ORPZ Bratislava II , Odboru kriminálnej polície, 1.oddelenie všeobecnej kriminality, pod ČVS : ORP- 1182/OVK-B2-2011 zo dňa 1.2.2013, bolo vznesené obvinenie voči žalobcovi a A. L. pre nedbanlivostný prečin Všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, lebo na základe zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že dňa 28.7.2011 v čase od 9,00-10,00 hod. na križovatke ulíc O. došlo k dopravnej nehode medzi motorovým vozidlom Merecedes ML 320 a autobusom MHD , ktoré riadil žalobca a to tak, že A. L. viedol vozidlo v ľavom jazdnom pruhu, následne z neho prešiel do pravého jazdného pruhu v čase, keď v pravom jazdnom pruhu jazdil autobus MHD, ktorý riadil žalobca a v ktorom sa nachádzalo asi 12 cestujúcich, následkom čoho došlo k osemnásobnému stretu pravej bočnej strany Mercedesu s ľavom bočnou stranou autobusu, pričom žalobca v dôsledku nesprávnej techniky jazdy strhol riadenie autobusu doprava a brzdil , v dôsledku čoho autobus narazil do stĺpu trolejového vedenia. Pri dopravnej nehode utrpeli cestujúci mnohopočetné poranenia , čím takto obaja obvinení svojim konaním z nedbanlivosti spôsobili všeobecné nebezpečenstvo a ublíženie na zdraví.

16. Uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava II zo dňa 12.7.2013 pod č.k. 1Pv 609/11-18 bola zamietnutá sťažnosť žalobcu voči uzneseniu vyšetrovateľa ORPZ Bratislava II zo dňa 1.2.2013 pod sp.zn. ČVS : ORP- 1182/OVK-B2-2011 pre jej nedôvodnosť.

17. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II pod č.k. 1T/78/2014-793 zo dňa 7.6.2018 bol žalobca podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že opísaný skutok nie je trestným činom.

18. Žalobca podal dňa 7.9.2018 Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Generálna prokuratúra SR, ktorej bola žiadosť odstúpená z Ministerstva spravodlivosti SR listom zo dňa 12.11.2018 žalobcovi oznámila, že jeho žiadosti nevyhovuje. Mala za to, že postup policajta aj prokurátora v prípravnom konaní boli v medziach zákona.

19. Podaním doručeným súdu 7.7.2020 PZ žalobcu špecifikoval výšku a počet úkonov právnej pomoci zo strany E. F. G. takto :

1. Prevzatie a príprava zastúpenia dňa 18.9.2013 v sume 65,08 €, RP 7,81 € + DPH 14,57 €.
2. Účasť na výsluchu obvineného dňa 20.9.2013 v sume 65,08 € , RP 7,81 € + DPH 14,57.
3. Účasť na výsluchu svedka dňa 24.9.2013 v sume 65,08 €, RP 7,81 € + DPH 14,57 €.
4. Účasť na štúdiu spisu dňa 15.5.2014 v sume 67 €, RP 8,04 € + DPH 15 €.
5. Nazretie do spisu dňa 7.5.2014 v sume 67 €, RP 8,04 € + DPH 15 €.

6. Odpor proti trestnému rozkazu dňa 11.11.2014 v sume 67 €, RP 8,04 € + DPH 15 €.
7. Zabezpečenie znalca I. J., štúdium ZP dňa 15.11.2014 v sume 67 €, RP 8,04 € + DPH 15 €, celkom úkony v sume 622,54 €
20. Úkony právnej pomoci zo strany E. H. G. :

1. Prevzatie a príprava zastúpenia dňa 12.1.2015 v sume 69,91 €, RP 8,39 € + DPH 15,66 €
2. Účasť na poj. dňa 22.3.2016 v sume 71,50 €, RP 8,58 € + DPH 16,01 €.
3. Účasť na poj. dňa 26.5.2016 v sume 71,50 €, RP 8,58 € + DPH 16,01 €.
4. Účasť na poj. dňa 8.9.2016 v sume 71,50 €, RP 8,58 € + DPH 16,01 €.
5. Účasť na poj. dňa 29.11.2016 v sume 71,50 €, RP 8,58 € + DPH 16,01 €.
6. Účasť na poj. dňa 7.6.2018 v sume 76,75 €, RP 9,21 € + DPH 17,19 €,
7. Malacky-Bratislava a späť dňa 22.3.20167 – 4 polhodiny v sume 68,64 € (4x14,30 + DPH v sume 11,44), celkom v sume 581,47 €.

21. Náhrada za stratu času :

1. Malacky-Bratislava a späť dňa 22.3.2016 – 4 polhodiny v sume 68,64 € (4x14,30 + DPH v sume 11,44 €).
2. Malacky-Bratislava a späť dňa 26.5.2016 – 4 polhodiny v sume 68,64 €(4x14,30 + DPH v sume 11,44 €).
3. Malacky-Bratislava a späť dňa 8.9.2016 – 4 polhodiny v sume 68,64 € (4x14,30 + DPH v sume 11,44 €).
4. Malacky-Bratislava a späť dňa 29.11.2016 – 4 polhodiny v sume 68,64 € (4x14,30 + DPH v sume 11,44 €).

5. Malacky-Bratislava a späť dňa 7.6.2018 – 4 polhodiny v sume 73.68 € (4x15,35 + DPH v sume 12,28 €), celkom v sume 348,24 €.

22. Cestovné náklady :

Cesty sa uskutočnili motorovým vozidlom Porsche Cayenne GTS, EČV : D., so spotrebou 13,9 l/100km, cena 1,25 €/l. Počet najazdených km bol 473, teda : (13,9/100x1,25+0,183) x 473, celkom 202,48 €.

Celková novo vyčíslená suma za úkony právnej pomoci oboch obhajcov tvorí sumu 1.754,73 €.

23. K nemajetkovej ujme PZ v podaní zo dňa 7.7.2020 PZ žalobcu uviedol, že žalobca bol označovaný za neschopného vodiča, bol zatracovaný svojim okolím, poškodenými cestujúcimi z autobusu, bol v neistote a strachu o svoju budúcnosť. Uvedené sa odrazilo na jeho psychike, bol pod neustálym tlakom.

24. Súd sa oboznámil aj s obsahom Faktúr a úhrad zo strany žalobcu E. G. v sume 1.100 € a E. G. v sume 2.000 r. Ďalej sa oboznámil s dôkazmi o vykonaní úkonov právnej služby, a to : Plnomocenstvo udelené E. F. G. dňa 18.9.2013, Zápisnica o výsluchu obvineného dňa 20.9.2013, Zápisnica o výsluchu svedka dňa 24.9.2013, Záznam o preštudovaní vyšetrovacieho spisu dňa 15.5.2014, Záznam o nazretí do vyšetrovacieho spisu dňa 7.5.2014, Odpor proti Trestnému rozkazu dňa 11.11.2014, Oznámenie súdu o zaslaní Plnomocenstva udeleného E. G. dňa 12.1.2015, Zápisnica o hlavnom pojednávaní dňa 22.3.2016, Zápisnica o hlavnom pojednávaní dňa 26.5.2016, Zápisnica o hlavnom pojednávaní 8.9.2016, Zápisnica o hlavnom pojednávaní dňa 29.11.2016, Zápisnica o hlavnom pojednávaní dňa 7.6.2018 a Technický preukaz Porsche Cayenne. Súd sa tiež oboznámil aj s obsahom článkov o nehode v novinách a reakcií na internete.

25. Na pojednávaní dňa 10.2.2022 sa strany sporu pridržali svojich tvrdení. Žalovaná sa bránila tým, že k oslobodeniu žalobcu spod obžaloby prišlo z dôvodu zmeny dôkaznej situácie, keď záver súdneho znalca I. F. sa ukázal ako nesprávny. V tomto prípade nemôže niesť prokuratúra za to zodpovednosť. Žalobca pri výsluchu potvrdil, že sa mu osobný život od obvinenia obrátil naruby. Musel navštevovať psychiatra, obával sa či nepríde o vodičské oprávnenie, ktoré ho živilo, pretože pracoval ako vodič. Naviac celá situácia trvala cca 8 rokov. Nevedel, či nebude odsúdený, obával sa založiť si rodinu a mať deti, obával sa trestu. Nepríjemná bola aj jeho konfrontácia s poškodenými cestujúcimi. Predvolaní svedkovia J. L., K. L. , A. M. a A. N. jeho výpoveď potvrdili. Uviedli, že bolo o tom aj veľa článkov

v novinách. Ako rodina neboli na tom dobre finančne, museli si zobrať úver, aby mohli zaplatiť advokáta, znalecké posudky a iné.

26. V záverečnej reči PZ žalobcu poukázal na odôvodnenosť podanej žaloby. Mal za to, že vznik škody spočívajúcej v obhajobe počas trestného konania bol v celom rozsahu preukázaný rovnako ako nezákonnosť vzneseného a prokuratúrou potvrdeného obvinenia žalobcu, pričom bol daný aj kauzálny nexus. Čo sa týka žalovanou vznesenej námietky premlčania, premlčacia doba začala plynúť až po právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku, kedy nastalo actio nata. Výsluchom žalobcu ako aj svedkov bol rovnako preukázaný aj vznik nemajetkovej ujmy. Nie je bezvýznamná ani samotná dĺžka trestného konania, keď voči slušnému a bezúhonnému žalobcovi sa viedlo cca 6 rokov trestné konania, ktoré významným spôsobom zasiahlo do jeho integrity. PZ žalobcu poukázal na nález ÚS ČR pod č. I. ÚS 1029/21, v ktorom sa okrem iného uvádza, že „ak má byť štát skutočne považovaný za demokratický materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za jednanie, ktorým orgány verejnej moci priamo zasahujú do základných práv jednotlivca,"...a ďalej že „ na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa tento postup neskôr ukáže ako chybný a zasahujúci do základných práv jednotlivca. V takej situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie , ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo." PZ žalobcu opätovne poukázal aj na rozsudok NS SR pod sp.zn. 6Cdo/152/2018 a nález ÚS pod sp.zn. II. ÚS 568/2017.

27. Žalovaná v záverečnej reči uviedla, že na vydanie uznesenia o vznesení obvinenia voči žalobcovi boli splnené všetky zákonné predpoklady, pretože skutok, pre ktorý bolo obvinenie vznesené, sa stal. Predmetné uznesenie nebolo zrušené, ani v konaní o sťažnosti. Nejde teda o nezákonné rozhodnutie. K oslobodeniu žalobcu spod obžaloby došlo v dôsledku zmeny v dôkaznej situácii, keď znalec F. nesprávne vyhodnotil technické príčiny vzniku dopravnej nehody. Ak ale znalec v prípravnom konaní pripísal zavinenie za vzniknutú dopravnú nehodu žalobcovi, malo byť trestné stíhanie v prípravnom konaní zastavené? Ustanovenia zákona o zodpovednosti štátu za škodu nemožno aplikovať formalisticky. Trestné stíhanie žalobcu nebolo začaté svojvoľne, ale zákonne. Čo sa týka nemajetkovej ujmy, je nepochybné, že trestné stíhanie je spôsobilé zasiahnuť do psychickej sféry obvineného, to ho však nezbavuje povinnosti vznik tejto ujmy preukázať. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že k negatívnym dôsledkom došlo len v príčinnej súvislosti s jeho trestným stíhaním. Žalobca nepredložil žiadne lekárske správy od psychiatra, nekonkretizoval, ktoré osoby z jeho okolia ho konfrontovali s obvinením, nepredložil žiadny článok z médií, v ktorom by bola informácia o jeho obvinení. K tomu sa nevyjadrili ani vypočutí svedkovia. Navyše v čase, keď médiá o nehode informovali, nebolo voči žalobcovi vznesené obvinenie. Žalobca nepreukázal ani výšku škody. Žalovaná namietla počet úkonov, sadzby za jednotlivé konkrétne úkony, ako aj dôkazy o úhrade odmeny za právne služby obom svojim obhajcom. Napokon sa konkrétne vyjadrila aj k výške sumy za cestovné náhrady E. H. G., kde namietala počet najazdených km a spotrebu paliva.

28. Podľa § 3 ods. 1písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu pri výkone verejnej moci (ďalej len Zákon) , štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohoto zákona , pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím.

29. Podľa § 6 ods. 1 Zákona právo na náhradu škody možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

30. Podľa § 15 Zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

31. Podľa § 17 ods. 1 Zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

32. Podľa § 17 ods. 2 Zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

33. Podľa § 17 ods. 3 Zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

34. Podľa § 17 ods. 4 Zákona výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

35. Podľa § 18 ods. 1 Zákona náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

36. V prejednávanej veci išlo o zodpovednosť štátu za výsledok trestného stíhania jednotlivca, ktorá je daná objektívne. Žalovaný štát v zastúpení GP SR dôvodil, že v čase vznesenia obvinenia boli splnené všetky zákonné predpoklady pre tento postup a nedošlo v ňom k porušeniu zákona , že prokuratúra nezodpovedá za výsledok trestného konania , pričom z Nálezu Ústavného súdu pod sp.zn. II. ÚS 163/2013 vyplýva, že samotné vznesenie obvinenia nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné. K tomu súd uvádza, že predovšetkým treba mať na zreteli, že zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci je koncipovaná ako objektívna, bez ohľadu na zavinenie (pozri § 3 ods. 1 písm. a), ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). V tejto súvislosti platí, že ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, treba hľadať vo všeobecnej rovine, predovšetkým v čl. 46 ods. 3 a čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát štátom právnym, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Na jednej strane je tu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa však štát nemôže zbaviť zodpovednosti v prípadoch, ak sa postup týchto orgánov ukáže ako mylný. V takej situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenia (stupňom pravdepodobnosti), ale to, či sa ich podozrenie v neskoršom konaní potvrdilo. Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je odčiniť každú majetkovú, či nemajetkovú ujmu, ktorá jednotlivcovi nezákonným zásahom štátu vznikla za podmienok týmto zákonom ustanovených. Súdna prax dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan trestný čin nespáchal a že stíhanie proti nemu nemalo byť začaté (napr. rozsudok NS SR pod sp.zn. 3Cdo/194/2010 z 30.3.2011, alebo uznesenie NS SR pod sp.zn. 7Cdo/145/2011 z 12.12.2012, rozsudok NS SR pod sp.zn. 6Cdo/152/2018, nález ÚS SR pod sp.zn. II.ÚS 568/2017 a iné...).

37. Čo sa týka žalovanou spomínaného Nálezu Ústavného súdu pod zp. zn. II.ÚS 163/2013 a jeho záveru, že samotné vznesenie obvinenia nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné , treba súhlasiť, že vždy, v každom jednotlivom prípade sa súd musí zaoberať aj okolnosťami za akých došlo k trestnému stíhaniu a jeho špecifikami, pretože každý prípad je iný. V prejednávanej veci však tunajší súd poukazuje na to, že skutok, pre ktorý bolo vyšetrovateľom vznesené obvinenie žalobcovi tak, ako bol opísaný, nebol vôbec trestným činom. Tento skutok sa síce stal, avšak s použitím „ultima ratio“ nemal byť vyhodnotený ako trestný čin. Neobstojí preto odvolávanie sa žalovanej na závery znaleckého dokazovania v prípravnom konaní, pretože znalec sa nemôže vyjadrovať k právnym otázkam, ako je vina na dopravnej nehode, ale len k jej príčinám. Až tie následne vyhodnocuje orgán činný v trestnom konaní, ktorý ich nevyhodnotil v tomto prípade správne. Treba tiež poznamenať, že žalovaná sa aj v iných

obdobných veciach žalôb proti štátu neustále odvoláva na staršiu judikatúru, avšak aj tá postupne prechádza ďalším nevyhnutným vývojom v súlade s ústavnými princípmi demokracie.

38. Prejednávanú vec teda tunajší súd nemohol posúdiť inak, než že k nezákonnému zásahu do práv žalobcu zo strany štátu skutočne prišlo a že štát za škodu i ujmu, ktorá žalobcovi v trestnom konaní vznikla, skutočne zodpovedá. Uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, ako aj uznesenie prokurátora, ktorým bola zamietnutá sťažnosť žalobcu voči tomuto uzneseniu, sa považujú za zrušené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom v súdnom konaní a ako také ich treba považovať za nezákonné. Súd mal v tomto prípade preukázané nezákonné rozhodnutie, vznik škody, ako aj kauzálny nexus.

39. Žalobca si podanou žalobou uplatnil nárok na náhradu skutočnej škody v sume 2.028,43 €. Ide o náklady žalobcu na obhajobu v trestnom konaní, v ktorom mal dvoch obhajcov a to najskôr E. F. G., kde si uplatnil tarifnú odmenu za 5 úkonov právnej služby v sume 442,50 € a E. H. G., kde si uplatnil tarifnú odmenu za 4 úkony právnej služby v sume 607,67 €. Okrem toho žalobca žiadal uhradiť aj náklady na vypracovanie znaleckého posudku znalca I. E. J. v sume 978,26 €. Všetky tieto náklady považuje súd za účelne vynaložené a v tomto konaní aj za preukázané dôkazmi. Po predbežnom prejednaní veci súd vyzval žalobcu na presnú špecifikáciu úkonov právnej služby a doložení dôkazov o ich vykonaní ako aj ich úhrady, čo PZ žalobcu vykonal v podaní zo dňa 7.7.2020. Podanie bolo žalovanej doručené do elektronickej schránky dňa 11.9.2020. Žalovaná sa k nemu nevyjadrila a svoje výhrady k nemu vyslovila až v záverečnej reči, teda až po vyhlásení uznesenia, ktorým bolo dokazovanie ukončené, čo súd vyhodnotil ako nesúladné so zásadou koncentrácie konania a z uvedeného dôvodu na tieto námietky neprihliadol. PZ žalobcu síce pri vyššie uvedenej špecifikácii uplatnil viac úkonov, než v žalobe, avšak zotrval na pôvodnej žalovanej sume, čo súd akceptoval.

40. K uplatneniu výšky nemajetkovej ujmy v sume 200.000 € súd uvádza, že táto výška je neprimerane vysoká aj vzhľadom na hornú hranicu nemajetkovej ujmy stanovenú samotným Zákonom v § 17 ods. 4. Minimálna mzda v r. 2018 (v čase, keď nadobudol právoplatnosť trestný rozsudok okresného súdu) bola 480 €, teda hornou hranicou nemajetkovej ujmy je jej 50 násobok, čo je v tomto prípade 24.000 €.

41. Sumu nemajetkovej ujmy súd stanovil s prihliadnutím na a) osobu poškodeného žalobcu, b) závažnosť vzniknutej ujmy, závažnosť následkov v súkromnom živote a d) závažnosť následkov v spoločenskom uplatnení. Súd priznal žalobcovi za nezákonný zásah štátu do jeho základných práv sumu 9.600 € (za každý mesiac trestného stíhania priznal 150 €), čo je suma, ktorú súd považuje za rozumnú a primeranú pre odškodnenie žalobcu za psychickú ujmu a stres spôsobený nezákonným stíhaním v dobe od 1.2.2013 do 11.6.2018, teda 5 rokov a 4 mesiace (64 mesiacov), v ktorých bol žalobca v pozícii obvineného z trestného činu, pričom vyšetrovanie trvalo už od r. 2011. Žalobca je bezúhonný človek, v čase dopravnej nehody vykonával povolanie vodiča MHD, kde je potrebné vodičské oprávnenie. Vzhľadom na trestné stíhanie mu hrozilo odobratie tohoto oprávnenia, na dlhší čas, čo by ohrozilo jeho živobytie. Svedkovia potvrdili, že žalobca prežíval psychickú traumu nielen z nehody, pri ktorej sa zranilo 12 cestujúcich, za ktorých bol zodpovedný, ale aj zo samotného trestného stíhania, ktoré vnímal ako nespravodlivé, keďže necítil vinu na dopravnej nehode. Tunajší súd je toho názoru, že túto psychickú traumu nie je nevyhnutné preukazovať potvrdením od lekára – psychiatra, nakoľko takúto ujmu by vo všeobecnosti prežíval každý človek, pokiaľ by sa ocitol v porovnateľnej situácii. Žalobca tiež odkladal založenie si rodiny , pretože mal obavu , že sa o ňu nebude vedieť postarať. Rodinu si založil až po právoplatnom skončení trestného konania. Vplyv médií na psychický stav žalobcu je síce preukázaný, avšak na tejto medializácii sa žalovaný nepodieľal a túto mu nemožno pričítať na ujmu.

42. Tunajší súd je však presvedčený, že je nevyhnutné odčiniť zo strany štátu traumu žalobcu spôsobenú nezákonným trestným stíhaním. Skutočnosť, že je nejaká osoba, stíhaná za skutok, ktorý nie je trestným činom, lebo ho nemožno subsumovať pod žiadnu skutkovú podstatu Trestného zákona, nie je v právnom štáte prípustné , preto je treba odčiniť toto vadné konanie štátu nemajetkovou ujmou najmä v prípade, ak orgány činné v trestnom konaní nepovažovali za potrebné sa za svoj nezákonný zásah žalobcovi minimálne ospravedlniť. V prípade žalobcu išlo o bezúhonného a slušného pracujúceho človeka, ktorý si ospravedlnenie zaslúžil.

43. Vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania súd uvádza, že ju nepovažuje za dôvodnú. Žalobca svoj nárok uplatnil včas, keďže aktio nata nastúpilo až po právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku ,

deň nasledujúci po 11.6.2018. Až vtedy sa žalobca dozvedel, že mu vznikla škoda, ktorú si môže voči štátu uplatňovať. Žalobca podal na súd žalobu dňa 21.12.2018, teda včas.

42. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa 255 ods. 1 C.s.p. Úspech žalovanej v spore bol 88,50 %. Výpočet pomeru úspechu a neúspechu žalobcu je nasledovný : 11.628,43 : 202.028,43 x100 = 5,75% úspech a 94,25% neúspech. Čistý úspech žalovanej je (94,25 – 5,75) 88,50%. Úspešnejšia žalovaná si však náhradu trov konania neuplatnila, pretože jej žiadne trovy nevznikli.